

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA

**DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOS
ADMINISTRACINIŲ VIENETŲ IR JŲ RIBŲ ĮSTATYMO NR. I-558 3 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-429“ PROJEKTO**
(TAP Nr. 21-983(3); TAIS Nr. 21-25633(4))

2021-10-04 Nr. NV-2397

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą Seimo narių (K. Vilkauskas, V. Kanopa, E. Sabutis, O. Leiputė, S. Tumėnas, T. Bičiūnas, J. Sabatauskas, R. Šarknickas, A. Lydeka) pateiktam Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 3 straipsnio pakeitimo *įstatymo projektui Nr. XIVP-429 (toliau – Įstatymo projektas), kuriuo siūloma sukurti teisinės prielaidas tam tikrus reikalavimus atitinkančioms gyvenamosioms vietovėms suteikti specialųjį (istorinės sostinės) statusą. Tokiu būdu šių teritorijų plėtra vyktų koordinuotai, jas jungtų bendri infrastruktūros objektai ir kt.*

Esama situacija. Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo 3 str. apibrėžti keturi gyvenamųjų vietovių tipai (miestas, miestelis, kaimas ir viensėdis), nustatyta, kokios gyvenamosios vietovės gali turėti kurorto ar kurortinės teritorijos statusą, apibrėžta, kas yra seniūnijos aptarnaujama teritorija, ir nustatyta, kad ši teritorija turi administracines ribas ir pavadinimą, nustatyta, kas yra sodininkų bendrijos teritorija.

Įstatymo projektu siūloma papildomai:

- ✓ Įtvirtinti nuostatas, kokios gyvenamosios vietovės ar jų teritorijų dalys gali turėti istorinės sostinės teritorijos statusą.
- ✓ Teritorijomis, turinčiomis istorinės sostinės statusą, įteisinti Kauno miesto senamiestį, Kernavę, Trakus su Senaisiais Trakais, Vilniaus miesto senamiestį.
- ✓ Nurodyti, kad reikalavimus istorinės sostinės teritorijos statusui suteikti nustatytų Vyriausybė.

Siūloma, kad Įstatymo projektas įsigaliotų 2021 m. spalio 1 d., o Vyriausybė iki 2021 m. rugsėjo 30 d. priimtų įgyvendinamuosius teisės aktus.

Projekto esmė.

Siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau siūlyti Seimui jį tobulinti atsižvelgiant į pastabas:

- Siūlomas reguliavimas be reikalingų lydimųjų įstatymų laikytinas deklaratyviu, todėl siūlytina parengti ir kartu su Įstatymo projektu teikti Seimui Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodikos įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, pagal kurį savivaldybės, kuriose yra gyvenamosios vietovės, kurioms suteiktas istorinės sostinės teritorijos statusas, gautų papildomą finansavimą.
- Šiuo metu turimais šaltiniais, dabartinės Lietuvos teritorijoje Lietuvos valstybės sostinės statusą turėjo Kernavė, Trakai su Senaisiais Trakais, Vilnius ir Kaunas. Taigi, sąrašas vietovių, kurioms galėtų būti suteiktas toks statusas, yra baigtinis. Todėl įstatyme reglamentuoti sąlygas, kurioms esant gyvenamosioms vietovėms ar jų dalims gali būti suteikiamas Lietuvos istorinės sostinės statusas, yra netikslinga.
- Atsižvelgiant į istorines ir šiuo metu egzistuojančias nurodomų teritorijų ypatybes, siūlytina žodžius „Kauno miesto senamiestis“ keisti į „Kauno miesto senamiestis, Kauno miesto istorinė dalis, vadinama Naujamiesčiu“, vietoj žodžių „Vilniaus miesto senamiestis“ reiktų rašyti „Vilniaus senamiestis“, vietoje žodžio „Kernavė“ rašyti „Kernavė su Kernavės archeologine vietove“, vietoje žodžių „Trakai su Senaisiais Trakais“ rašyti „Trakai, Senieji Trakai“.

- Papildyti Teritorijos administracinių vienetų ir jų ribų įstatymo Nr. I-558 1 str. 5 d. įrašant, kad gyvenamosioms vietovėms gali būti suteiktas ne tik kurorto ar kurortinės teritorijos, bet ir istorinės sostinės teritorijos statusas.
- Atsisakyti Įstatymo projekto nuostatos, kad Vyriausybė turi parengti įgyvendinamuosius teisės aktus, kaip perteklinės.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės programos neįgyvendina.

Derinimas:

- ✓ Projektas svarstytas 2021-08-03 Tarpinstituciniame pasitarime.
- ✓ Teikiamas Projektas patikslintas atsižvelgiant Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021-07-23 Nr. NV-1768 pateiktas pastabas ir pasiūlymus.
- ✓ Teikiamas Projektas patikslintas pagal Finansų ministerijos pasiūlymus ir darbo tvarka gautas pritarimas.
- ✓ Teikiamas Projektas be pastabų suderintas su Lietuvos savivaldybių asociacija.
- ✓ Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021-10-04 m. išvadoje Nr. NV-2391 pastabų ir pasiūlymų nėra.

Dalykinio vertinimo išvada.

Siūloma svarstyti Vyriausybės posėdyje A dalyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė

Nomeda Poderienė, tel. +37070661816, el. p. nomeda.poderiene@lr.lt

